
Mentofaktúra folyóirat
-filozófia és Coaching

<http://www.mentofaktura.hu>

Kit csapunk be, amikor becsapjuk önmagunkat?

Bárány Tibor

Coach képzés

<http://www.szervezetepites.hu>

Politikusi coaching

<http://www.politikuskepzes.szervezetepites.hu>

Manager Selfservice S E T

<http://www.managerservice.szervezetepites.hu>

BÁRÁNY TIBOR
MTA–ELTE NYELVFILOZÓFIAI KUTATÓCSOPORT

KIT CSAPUNK BE, AMIKOR BECSAPJUK ÖNMAGUNKAT?

A nyelvhasználat kommunikációközpontú megközelítését képviselő pragmatikai elméletek jól tudják kezelni a hazugság (becsapás, hamis vagy őszintétlen ígéret stb.) jelenségét. A hazugság olyasfajta beszédaktus, melynek során a beszélő egy általa hamisnak tartott proposíciót vezet elő az állítás (l. szűk értelemben felfogott hazugság) vagy az ígéret (l. hamis ígéret) illokúciós erejével. Az állítás vagy az ígéret aktusa ezekben az esetekben kétségkívül végbemegy, bár az aktus nem teljesen sikeres, hiszen az őszinteségi feltétel sérül. Ám vajon mi a helyzet akkor, ha a szóban forgó őszintétlen beszédaktust önmagunkban, önmagunk számára hajtjuk végre? Előadásomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy a kommunikációközpontú pragmatikai elméletek híve képes-e hasonló módon leírni az önbecsapás jelenségét, ahogyan a többi *belső*, magunkban elvégzett beszédaktust (például a fogadalom aktusát) elemzi.